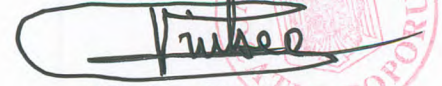

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Penitenciarul Miercurea Ciuc

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Penitenciarul Miercurea Ciuc, este structurat pe trei capitole, după cum urmează :

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit art. 29³ și art. 29⁷ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată cu modificările și completările ulterioare, în data de 25 martie 2016 a fost efectuată o vizită inopinată la Penitenciarul Miercurea Ciuc.

Din echipa de vizită au făcut parte: doamna [redacted], consilier în cadrul Centrului zonal Alba al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție; domnul [redacted], medic, [redacted] - d-na [redacted], psiholog, d-na [redacted] - reprezentant ONG Asociația pentru Siguranță Comunitară și Antidrog (ASCA) Harghita.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare, a dreptului la asistență medicală, tratamentul aplicat persoanelor private de libertate și aspecte sesizate prin petițiile înregistrate la instituția Avocatului Poporului.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Penitenciarul Miercurea Ciuc era situat în centrul municipiului Miercurea Ciuc, județul Harghita, str. Zolt Peter, nr. 2 cu o suprafață de 6800 mp. Clădirea penitenciarului datează din perioada 1896- 1898. Penitenciarul Miercurea Ciuc a fost desființat la data de 31 iulie 1977 și a fost reînființat la data de 1 mai 1983.

La data efectuării vizitei se aflau în custodia Penitenciarului Miercurea Ciuc un număr de 394 persoane private de libertate. Capacitatea legală de cazare în penitenciar cu respectarea celor 4 mp era de 197 persoane, confruntându-se cu probleme de supraaglomerare. Repartizarea pe cele 3 secții de deținere și GAZ era astfel:

- Secția E.1. - 53 persoane deținute;
- Secția E.2.- 156 persoane deținute;
- Secția E.3- 172 persoane deținute;
- G.A.Z. – 13 persoane deținute.

Cazarea categoriilor distincte de persoane deținute pe secții și camere de detenție la data vizitei era asigurată astfel:

Secția E.1.

-Camera E.1.14 – 2 tineri; Camera E.1.15- 2 minori, Camera E.1.16-2 persoane în carantină; Camera E.1.17- 2 arestați preventiv;

Secția E.2.

-Camera E.2.2- 5 persoane la regim semideschis; Camera E.2.14 -1 persoană la regim semideschis; Camera E.2.13- 1 persoană la regim de maximă siguranță, Camera E.2.15- 1 persoană la regim de maximă siguranță

Penitenciarul Miercurea Ciuc dispunea de 3 secții de deținere :2 secții construite în 1895, o secție din 1980 și o gospodărie agricolă zootehnică (GAZ). Secția I era formată din 11 camere de deținere, secția II –14 camere de deținere iar secția a III 11 camere de deținere.

Două secții aveau în fiecare cameră grup sanitar (un duș, un wc și 2 chiuvete) iar cea de a treia secție de deținere avea sală de dușuri la parter (13 dușuri) iar camerele erau dotate cu wc și o chiuvetă. **Camera de dușuri nu asigura intimitatea necesară fiecărui deținut.**

Existau trei camere pentru infirmerie, o cameră pentru refuz de hrană și o cameră pentru izolator respirator.

Dezinfecția se realizează o dată sau de două ori pe an și la nevoie. Programul de apă caldă era de două ori pe săptămână a câte două ore pe zi, iar programul de apă rece era non-stop. Deținuții aveau TV asigurat în fiecare cameră. Erau instalate câte două telefoane pe fiecare secție, deținuții având cartelă atât pentru telefon cât și pentru cumpărături. Aveau dreptul la telefon câte 30 min/zi. Programul de cumpărături era de 2 ori pe săptămână. Energia electrică era non stop iar programul pentru prizele din camere era astfel: în cursul săptămânii între orele 6,15- 7,00 și 8,00 -23,00 iar pentru zilele de vineri, sâmbătă și duminică programul la era de la 6,15-7,00 și 8,00 -24,00.

Paturile erau suprapuse pe trei nivele, camerele erau supraaglomerate, cu igrasie, dispunând de o singură baie, insuficientă față de numărul de deținuți. Luminozitatea camerelor este deficitară, condițiile de iluminat natural fiind defectuoase din cauza supraaglomerării și a faptului că fiind paturi pe trei nivele

obturau în parte iluminatul camerelor. **În camerele vizitate nu existau dulapuri sau mobilier pentru depozitare, deținuții ținându-și efectele în genți sub paturi. De asemenea erau insuficiente mesele și scaunele existente pentru servirea mesei în condiții decente iar o parte din saltele erau învechite și cu un grad ridicat de uzură.** În anul 2014 a avut loc ultima achiziție de saltele (100 buc).

Există spălătorie dotată cu două mașini de spălat și un uscător. O dată pe săptămână persoanele deținute erau programate pentru spălarea rufelor.

Hrana era servită de deținuți în camere în condiții improprii, penitenciarul nedispunând de o sală de mese. Aceasta era preparată pe regimuri dietetice și consta în 3 mese pe zi plus supliment pentru diabetici. Blocul alimentar era dotat corespunzător fiind autorizat iar mâncarea se prepara pe norme de hrană. Există frigider pentru păstrarea probelor alimentare pentru 48 de ore.

Șase curți pentru plimbare deserveau secțiile de deținere, două dotate cu toaletă mai nou construite și 4 fără grup toaletă dar cu grup sanitar la 5 m distanță. Există și o sală de sport destul de prost dotată cu o masă de tenis..

Serviciul religios era oficiat într-o capelă cu două altare, unul pentru ritul ortodox, altul pentru ritul catolic. Există și o bibliotecă cu cărți în limba română și în limba maghiară.

Sectorul vizită era format din 5 separeuri pentru vizită și o cameră pentru vizită intimă dotată cu baie proprie, pat și tv, camera prezintă și buton de panică. De asemenea existau 2 cabine pentru convorbiri on line. În cursul anului 2015 au fost acordate un număr de 232 de vizite intime de 2 ore și 12 vizite de 48 de ore.

La data vizitei o problemă o constituia deficitul de personal, astfel în cadrul penitenciarului erau prevăzute un număr de 209 posturi dintre care 33 de posturi erau vacante dintre care :13 funcții de agenți și 1 ofițer, 1 contabil șef, 2 asistenți sociali, 2 psihologi, 2 preoți, 1 ofițer - consilier juridic, 1 medic șef. 1 medic medicină generală, 1 medic stomatolog și un asistent medical

Asistența medicală era asigurată de 6 asistenți medicali și un asistent de farmacie, **posturile de medici fiind vacante la data vizitei.** Există un program stabilit prin care săptămânal persoanele deținute erau scoase la cabinetul medical. Se realizau zilnic 20-30 de consultații medicale. Programul consultațiilor medicale era: Luni secția

3, Marți secția 2, Joi secția 1, iar Miercurea este rezervată vizitei la stomatolog. În caz de urgență se apela la serviciul de urgență 112. .Tratamentul pentru persoanele cu afecțiuni psihice era administrat numai sub semnătură și în prezența asistentului medical. Exista un cabinet stomatologic unde venea un medic stomatolog 8 ore săptămânal (de două ori pe săptămână) cu contract de prestări servicii. Exista și un contract de prestări servicii cu un psiholog autorizat. Penitenciarul dispunea de o salvanță folosită pentru transport la examinările medicale. Conform documentelor verificate în refuz de hrană au fost 11 persoane deținuți în anul 2015 și 6 persoane deținute în anul 2016, până la data vizitei. Erau consemnate 47 de altercații între persoane deținute și 8 autoagresiuni. **S-au constatat întârzieri la achiziționarea medicamentelor necesare pentru tratamentul bolnavilor din cauza inexistenței unui medic permanent în unitate.**

Deținuții participau la activități artistice, educaționale și de asistență psihosocială, concursuri tematice și activități desfășurate cu colaboratori externi

Dintre cele 394 de persoane deținute erau folosiți la muncă un număr de 71 de persoane dintre care la: GAZ: 2 persoane, deservire -55 de persoane, popotă +parc auto -6 persoane, plautoane -6 persoane. În anul 2015 din 359 de persoane deținute au fost selecționați la muncă un număr de 301, 16 persoane retrase de la muncă și 41 de persoane neselecționate.

În cadrul interviurilor cu persoanele privative de libertate, acestea au invocat: condițiile de detenție necorespunzătoare, nerespectarea suprafeței minime de 4mp/persoană (supraaglomerarea); probleme legate de modul de acordare a asistenței medicale; prezența igrasiei în cameră; inexistența spațiilor de depozitare pentru efectele personale. Spre exemplu:

-o persoană deținută a invocat supraaglomerarea, programul scurt de apă caldă, lipsa detergenților, probleme medicale rezolvate de asistenții medicali deoarece nu există medic, , grupurile sanitare insuficiente raportat la numărul de persoane deținute. Din verificările efectuate s-a constatat supraaglomerarea, programul de apă caldă pentru îmbăiere era stabilit pe secții de deținere de la orele 8,30- 12,00 sau 13,00-17,00. Nu existau medici, posturile fiind vacante la data vizitei. Grupurile sanitare erau insuficiente raportat la numărul de persoane deținute cazate pe camere.

- o persoană deținută era nemulțumită de faptul că saltelele nu au fost schimbate și nu se ținea cont la repartiția în camere de tipologia deținuților fapt ce putea genera conflicte în camere. În urma verificărilor s-a constatat că saltelele prezentau un grad ridicat de uzură iar repartiția pe camere era influențată în mare parte de supraaglomerarea unității;

-o persoană deținută era nemulțumită de hrana și condițiile de servire și păstrare a acesteia . Din constatări a reieșit că hrana respecta gramajul stabilit și avea o culoare și miros corespunzător dar camerele nu erau dotate cu mobilier suficient pentru servirea și depozitarea acesteia în condiții decente;

- mai multe persoane deținute declarate cu orientare homosexuală doreau separarea de ceilalți deținuți considerându-se discriminați, alte persoane doreau delimitarea de persoanele cu orientare homosexuală. S-a constatat astfel că conducerea unității în limita resurselor existente în condiții de supraaglomerare efectua repartițiile pe camere în funcție de anumite criterii stabilite printre care și cel al vulnerabilității, existând camere pentru persoane vulnerabile;

-o persoană deținută se considera discriminată pentru că nu cunoștea limba maghiară neputând astfel să comunice cu colegii de cameră solicitând transferul într-un alt penitenciar. Transferurile erau aprobate de către A.N.P. nu erau de competența conducerii penitenciarului iar discriminarea nu s-a confirmat în urma verificărilor ;

-mai multe persoane au sesizat asistența medicală deficitară și timpii mari de așteptare pentru procurarea medicamentelor. S-a constatat o problemă în gestionarea situației medicale din cauza inexistenței unui medic angajat în cadrul penitenciarului;

-referitor la condițiile de detenție necorespunzătoare mai multe persoane deținute au reclamat supraaglomerarea din camere, existența paturilor suprapuse prezența unui singur grup sanitar pentru mai multe persoane, cazarmament uzat și degradat, nu existau spații pentru depozitarea efectelor personale și a alimentelor, curți de plimbare degradate

Majoritatea aspectelor prezentate de persoanele private de libertate au putut fi constatate de către membrii echipei de vizită, supraaglomerarea Penitenciarului Miercurea Ciuc, iluminatul necorespunzător, existența celui de-al treilea nivel de

paturi din camerele de detenție, paturi și saltele vechi, camere afectate de igrasie, lipsa mobilierului necesar pentru servirea mesei și păstrarea bunurilor și obiectelor personale. În ceea ce privește implicarea personalului în rezolvarea problemelor persoanelor private de libertate, s-a constatat că au fost făcute demersuri pentru gestionarea supraaglomerării și a transferurilor în condițiile legii, au inițiat demersuri pentru remedieri și reparații ale locurilor de deținere, însă datorită vechimii clădirii aceste probleme revin.

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

conducerii Penitenciarului Miercurea Ciuc

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. gestionarea supraaglomerării, lucrări de îmbunătățire a condițiilor de detenție (zugrăveli, vopsitorii, reparații tencuială, înlocuirea saltelelor vechi cu altele noi) și eliminarea celui de-al treilea rând de paturi din camerele de detenție;
2. dotarea camerelor cu mobilier corespunzător pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale și cu mese și scaune suficiente pentru îmbunătățirea condițiilor de servire a hranei;
3. oportunitatea realizării unor condiții optime în camerele de duș pentru respectarea intimității personale a fiecărui deținut;
4. angajarea personalului de specialitate în special în sectorul medical și psiho-social pentru gestionarea eficientă a problemelor specifice;

Alba Iulia, 10 martie 2017